

Универзитет у Бањој Луци

Факултет политичких наука

Комисија за оцјену и одбрану завршног рада на другом циклусу студија

НАСТАВНО-НАУЧНОМ ВИЈЕЋУ ФАКУЛТЕТА ПОЛИТИЧКИХ НАУКА

Предмет: Извјештај о оцјени завршног рада на II циклусу студија Студијског програма политикологије, смјер Политикологија, кандидаткиње Драгане Обачкић

Наставно-научно вијеће Факултета политичких наука Универзитета у Бањој Луци, на 129. сједници, одржаној 17.02.2021. године, донијело је одлуку 08/3-137-5/21, којом је именовало Комисију за оцјену и одбрану завршног рада на II циклусу студија Студијског програма политикологије, смјер Политикологија, под називом „**Политичко дјеловање Петра Кочића**“, кандидаткиње Драгане Обачкић, у сљедећем саставу:

1. проф. др Владе Симовић, вандерни професор, ужа научна област Политичка теорија, Факултет политичких наука Универзитета у Бањој Луци, предсједник
2. мр Борислав Вукојевић, виши асистент, ужа научна област Комуникологија, Факултет политичких наука Универзитета у Бањој Луци, члан
3. проф. др Ђорђе Вуковић, ванредни професор, ужа научна област Политичка теорија, Факултет политичких наука Универзитета у Бањој Луци, ментор

Након детаљног увида у приложени мастер рад кандидаткиње Драгане Обачкић и његове анализе именована комисија Наставно-научном вијећу Факултета политичких наука Универзитета у Бањој Луци подноси:

ИЗВЈЕШТАЈ

**о оцјени урађеног завршног рада на II циклусу студија Студијског програма
политикологије, смјер Политикологија**

ОСНОВНИ ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ

Драгана Обачкић рођена је 08. 12. 1996. године у Зворнику. Основну школу „Петар Кочић“ завршила је у Кравицама/Братунац, а средњошколско образовање стекла у СШЦ „Милутин Миланковић“ у Милићима.

На Факултету политичких наука Универзитета у Бањој Луци дипломирала је 2019. године као студент на највишим просјеком на одсјеку политикологије, стекла звање дипломираног политиколога и исте године уписала мастер студије на којем је у међувремену успјешно положила све испите.

Говори руски и енглески језик, а до сада је објавила и један научни научни рад насловљен „Прећутни пристанак у доктринама Џона Лока и Џона Росла“.

УВОДНИ ДИО ОЦЈЕНЕ ЗАВРШНОГ РАДА

Мастер рад под називом „**Политичко дјеловање Петра Кочића**“ написан је на 74 страница текста, укључује насловницу, сажетак на српском и енглеском језику, преглед поглавља мастер рада, прилоге и списак коришћене литературе. У попису литературе наведено је 30 референци, а међу прилозима седам слика које упућују на документарну грађу, Кочићева писма, молбе, извјештаје о раду.

Рад је подијељен у осам поглавља: 1) Увод, 2) Историјски контекст, 3) Кочићев живот; националне, социјалне и политичке идеје, 4) Културна активност и покретање листова, 5) Политичко дјеловање, 6) Закључак, 7) Прилози и 8) Референце.

Након уводног разматрања у којем кандидаткиња излаже тему, образлаже хипотезе, циљеве и коришћене методе, представља доступну грађу о лику и дјелу Петра Кочића, као и својеврсни преглед онога што је о њему написано а доступно читалачкој јавности. Основна теза мастер рада под називом „Политичко дјеловање Петра Кочића“ кандидаткиње Драгане Обачкић је да су у политичким стајалиштима и активностима Петра Кочића садржане националне и социјалне идеје које су представљале аутентичне српске националне интересе његовог времена, а које истовремено садрже трајне и универзалне вриједности инспиративне и данас.

У поглављу *Историјски контекст* кандидаткиња разматра историјске социјалне и политичке прилике у Крајини, Босни и Херцеговини, Балкану, Велику источну кризу, буне против освајања, стање након Берлинског конгреса, а посебан акценат је на Анексији БиХ. У поглављу *Кочићев живот* налазе се чињенице о његовој раној младости, школовању и борби за егзистенцију у тешким околностима, затим његова културна активност, покретање листова и рад у просвјетном друштву. Централно поглавље представља *Политичко дјеловање* Петра Кочића у којем кандидаткиња излаже и анализира његове политичке говоре, чланке, критичка размишљања, учешћа у политичким активностима, као и судске одлуке и пресуде Петру Кочићу. У *Закључку* је кандидаткиња сублимирала истраживање које је извршила и образложила своје закључке.

Крајем 19. и почетком 20. вијека на простору Босне и Херцеговине, као и ширег региона, дешавали су се значајни друштвени процеси у којима је Петар Кочић непосредно учествовао као ђак, књижевник, новинар, народни трибун и један од политичких првака српског народа Крајине, нарочито као његов представник у Босанском сабору. У изузетно тешким и сложеним историјским околностима, испуњеним сталном борбом за ослобођење и уједињење, национални опстанак и еманципацију под османском па аустроугарском окупацијом и снажним међународним утицајима, али и унутрашњим и међуетничким антагонизмима, Петар Кочић је јавно указивао на проблеме са којима се суочавао српски народ и изразито тежак положај крајишких сељака. Због таквог дјеловања стално се налазио под немилости окупаторске власти, прогоњен и тамничен, али није одустајао од своје борбе.

Осим у приповијеткама, које ће га прославити и трајно смјестити у литерарну и културну историју српског народа, Кочић је своје политичке идеје износио и разглашавао у часописима, али и наступима у Босанском сабору, гдје је био један од првака Српске народне организације и вођа њене крајишке фракције окупљене око часописа „Отаџбина“. Кандидаткиња у свом раду излаже и анализира програм прве српске политичке партије у Босни и Херцеговини и Кочићево активно дјеловање као припадника Српске народне организације. Издања часописа „Отаџбина“, којег су аустроугарске власти забраниле, сачувана су међу архивског грађом у националним институцијама културе, репринт издања доступна читалачкој јавности, а кандидаткиња је у мастер раду, између осталог, издвојила оне чланке због којих се Кочић нашао у немилости.

СТРУКТУРА ЗАВРШНОГ РАДА

Структуру рада под називом „Политичко дјеловање Петра Кочића“, кандидаткиње Драгане Обачкић садржи сљедећа поглавља:

- 1. Увод**
- 2. Историјски контекст**
 - 2.1. Историјске, социјалне и политичке прилике у БиХ, Србији, Босанској Крајини и на Балкану
 - 2.2. Велика источна криза
 - 2.3. Анексија Босне и Херцеговине
- 3. Кочићев живот; националне, социјалне и политичке идеје**
- 4. Културна активност и покретање листова**
 - 4.1. Покушај покретања листа „Јазавац“
 - 4.2. Кочић на раду у „Просвјети“
 - 4.3. Покретање и издавање „Отаџбине“
 - 4.4. Покретање листа „Развитак“
- 5. Политичко дјеловање**
 - 5.1. Политичке акције и штрајкови
 - 5.2. Судски процеси и тамновање
 - 5.3. Босански сабор
 - 5.4. Анализа говора у Босанском сабору
 - 5.5. Српска народна организација
- 6. Закључак**
- 7. Прилози**
- 8. Референце**

ПРЕДМЕТ ИСТРАЖИВАЊА ЗАВРШНОГ РАДА

Предмет истраживања мастер рада кандидаткиње Драгане Обачкић „Политичко дјеловање Петра Кочића“ су политичке идеје и активности којима је Петар Кочић, као аутентичан писац, народни трибун и политички представник прије више од једног вијека репрезентовао социјалне и националне интересе српског народа у Крајини и БиХ.

Да би описала, анализирала и представила политичко дјеловање Петра Кочића, кандидаткиња Драгана Обачкић у овом раду истраживала је историјски контекст и друштвене околности у којима је живио и дјеловао Петар Кочић, настојећи да објасни како се српски писац односио према догађајима и процесима којима је свједочио, у којима је непосредно учествовао и за какве вриједности се залагао.

Предмет истраживања овог мастер рада је Кочићево политичко дјеловање у борби за остваривањем идеја слободе и правде кроз разне политичке и социјалне акције, учешћа у радничким протестима и штрајковима; покретањем и уређивањем листова *Отаџбина* и *Развитак*, радом у *Просвјети*, говорима у Босанском сабору, на културном и политичком пољу, због чега је у колективном памћењу његово име постало симбол борбе против страног угњетавања и за остварења ослободилачких тежњи српског народа у Босни и Херцеговини. Због тога је било важно да се у раду укаже на судске пресуде против Петра Кочића из којих могу разматрати разлози његовог прогона и аустроугарска настојања да сузбију слободарске идеје и активности представника српских националних интереса.

У овом раду кандидаткиња је настојала да одреди и опише какву је улогу Петар Кочић имао у раду Српске народне организације, прве политичке партије српског народа у БиХ, као и његово виђење југословенске идеје.

МЕТОДЕ КОРИШТЕНЕ У ЗАВРШНОМ РАДУ

У мастер раду кандидаткиња Драгана Обачкић користила више метода и техника како би истражила задату тему. Да би испунили задатак у којем је настојала да представи политичко дјеловање Петра Кочића, кандидаткиња се служила **методама анализе, дескрипције и компаративном** методом. Издвојила је и аналирала Кочићеве говоре у Босанском сабору, као и значајну писану грађу, доступне књиге, часописе и додатне материјале који се односе на живот и дјело Петра Кочића; методом дескрипције описала је предмет истраживања и изложила закључке до којих је дошла користећи метод анализе, да би компаративном методом упоређивала како су различити аутори сагледавали и тумачили одређене идеје и акције Петра Кочића. Сваки навод у раду поткријепљен је одговарајућом референцом из литературе.

Након детаљног прегледа урађеног мастер рада, именована комисија подноси Наставнонаучном вијећу Факултета политичких наука Универзитета у Бањој Луци извјештај у којем констатујемо да мастер рад који нам је приложен на оцјену у потпуности одговара претходно усвојеној теми и садржају, као и да у њему нема промјена у односу на постављене и од ННВ одобрене хипотезе и методологију рада у односу на предложену тему и предмет истраживања. Кандидаткиња је показала да је савладала наставни план и програм додипломског и мастер студија Факултета политичких наука Универзитета у Бањој Луци и удовољила темељним стандардима академског писања из области политикологије.

РЕЗУЛТАТИ И НАУЧНИ ДОПРИНОС ЗАВРШНОГ РАДА

Друштвена оправданост рада „Политичко дјеловање Петра Кочића“ постиже се отварањем стручне и научне расправе о садржајима, дометима и актуелности националних, социјалних и културних питања српског народа у Босни и Херцеговини, како у њиховој историјској перспективи, тако и компарацијом са савременим питањима. Ни више од једног вијека након смрти Петра Кочића, који се родио, проживио и преминуо у времену док се српски народ борио за остваривање своје политичке воље и заштиту свог националног идентитета, идеали за које се залагао и жртвовао славни српски писац и народни трибун, ни након неколико ратова, колективног страдања, стварања и разарања националне државе, нису изгубиле актуелност и универзалну вриједност. Због тога је за академску, али и ширу заједницу изузетно важно да разматра искуства и поруке великана националне историје, међу којима Петар Кочић свакако има запажену и аутентичну улогу.

Кандидаткиња Драгана Обачкић у раду користи бројне изворе којима непосредно показује како је Кочић тумачио и шта је писао и говорио о социјалним питањима, националним тежњама и политичким процесима свог времена, како их је разглашавао у народу, за које циљеве и каква рјешења се залагао. Мастер рад садржи судске одлуке и пресуде против Петра Кочића, разне представке, летке, молбе, апеле. Посебан квалитет рада је што, осим одговарајућих научних извора, садржи и разматрања о Кочићу која су забиљежили прослављени књижевници и посленици јавне ријечи попут Исидоре Секулић, Јована Дучић, Иве Андрић, Јована Скерлића и других. У оквиру академске заједнице Кочићевим ликом и дјелом претежно се баве студенти књижевности, донекле и историје, а политичке идеје и активности Петра Кочића завређују интересовања политиколога, па овај мастер рад спада у пионирске покушаје да се у нашој колективној меморији и култури сјећања одреди и афирмише политичка улога Петра Кочића у националној историји српског народа у БиХ.

ЗАКЉУЧАК И ПРИЈЕДЛОГ

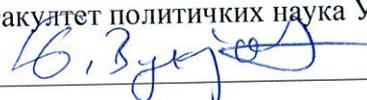
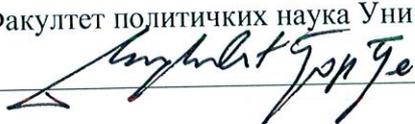
Комисија сматра да је кандидаткиња Драгана Обачкић на задовољавајући начин урадила истраживање у складу са пријављеном и одобреном темом, као и да рад садржи све елементе квалитетно урађеног завршног рада на студијама II циклуса студијског програма политикологије Факултета политичких наука Универзитета у Бањој Луци.

Мастер рад „Политичко дјеловање Петра Кочића“ је самостални рад у којем је кандидаткиња обрадила тему примјеном методологије друштвених наука, односно метода, техника, поступака и инструмената научноистраживачког рада. Комисија закључује да је одобрена тема обрађена у складу са прописаним методолошким стандардима израде научних радова II циклуса студија. Истраживање је направљено у складу са постављеним циљевима и као такво задовољава одговарајуће научне критеријуме.

Увидом у рад и осталу приложену документацију и после извршене провјере оригиналности рада закључујемо да кандидаткиња Драгана Обачкић испуњава све законске услове за одбрану мастер рада. Због тога Комисија Наставно-научном вијећу Факултета политичких наука Универзитета у Бањој Луци, предлаже да се кандидаткињи Драгана Обачкић одобри јавна одбрана завршног рада под називом „Политичко дјеловање Петра Кочића“.

КОМИСИЈА:

1. проф. др Владе Симовић, ванредни професор, ужа научна област Политичка теорија, Факултет политичких наука Универзитета у Бањој Луци, предсједник

2. мр Борислав Вукојевић, виши асистент, ужа научна област Комуникологија, Факултет политичких наука Универзитета у Бањој Луци, члан

3. проф. др Ђорђе Вуковић, ванредни професор, ужа научна област Политичка теорија, Факултет политичких наука Универзитета у Бањој Луци, ментор

Бања Лука, 30.08.2021. године

Број:08/1.775/21

Датум:06.09.2021.

На основу члана 3. Правилника о поступку провјере оригиналности завршних радова студената на II и III циклусу студија Универзитета у Бањој Луци број 02/04-3.2688-4/17 од 28.09.2017. године издаје се

У В Ј Е Р Е Њ Е

Овим се потврђује да је мастер рад кандидаткиње **Драгане Обачкић** под називом „**Политичко дјеловање Петра Кочића**“ провјерен путем званичног софтвера за откривање плагијата дана 06.09.2021. године.

Шеф библиотеке

Нина Ружић
4

Продекан за научноистраживачки рад

[Signature]

ДОСТАВЉЕНО:

- Ментору
- А/А